

Bejrútban Eörsi Istvánról olvasnak

A Sorstalanság arab fordítójával, Thaier Saleh-tel többek közt arról beszélgettünk, hogy Illyés Gyula az irakiakról is írt.

Thaier Saleh vegyész mérnök, és „hobbiból” ő ma a magyar kultúra egyik meghatározó hírvivője az arab világban. Az elmúlt három évben négy kötet fordítása jelent meg arabul, köztük *Kertész Imre* Sorstalansága is. Ezért megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje kitüntetését. Amikor találkoztunk egy századfordulón történt mezopotámiai lóbeszerzési expedícióról mesél lelkesen. Ekkor, 16 évesen került Magyarországra a libanoni *Fadlallah el Hedad Mihály* lószakértő, aki úti beszámolókat írt a Közel-Keletről, magyarul – Thaier ezt is lefordította. Az iraki származású Saleh most azon dolgozik, hogy a könyvet újra kiadják magyarul.

Ezt a könyvet egy útleírások sorozatot megjelentető libanoni kiadó adta ki, a témát Saleh ajánlotta. Így volt ez a magyar irodalmi antológiával is. – Lefordítottam a nekem tetsző verseket – Ady, Petőfi, Radnóti, Csokonai, József Attila – és összegyűlt egy kötetnyi. Illyés Gyula Egy mondat a zsarnokságról című versét fontosnak éreztem lefordítani, mert így éreztünk mi is *Szaddám Huszein* alatt, rólunk, irakiakról is szól ez a vers. Olyan írásokat válogatok, melyek érdekesek lehetnek az arab olvasóknak, például Móricz Zsigmondtól – meséli Saleh, aki 1979 óta él Magyarországon. A fordítás, újságírás hobbi. Irakban is írt kulturális témákról egy ellenzéki lapban. – Csak távoli rokonaim élnek még Irakban, a családom Svédországban lakik, én meg itt a feleségemmel és a kisfiammal Budaörsön – mondja Saleh soha nem csorbuló mosollyal.

Kertész Imre a Jegyzőkönyv

FOTÓ: KOVÁCS LÓVÁZNYI DÁNIEL

Thaier Saleh

és az Angol lobogó című művei is Saleh kezdeményezésére jelentek meg. A Sorstalanságot viszont már a kiadó kérte. Ezeket a köteteket az Al-Mada jelentette meg – Szíriában nyomtatták őket, de az egész arab világban lehet kapni. A damaszkuszi székhelyű kiadónak egy iraki politikus a tulajdonosa. Arra, hogy az arab vi-

lágban, hogyan fogadták a Sorstalanságot, miközben a holokauszt alapvető lendületet adott a cionizmusnak, Saleh óvatosan, de határozottan válaszol. – A holokauszt témát politikai tartalma miatt nem nézik jó szemmel. Van negatív vonzata: hogy ezt úgymond a cionizmus kihasználja. Ennek ellenére nem zárkóznak el tőle, foglalkoznak vele. Elvonatkoztatják azoktól, akik felhasználják a holokausztot. A Sorstalanság több pozitív hangú kritikában részesült. A könyv emberi részével azonosulnak – magyarázza Saleh.

Ezek a könyvek legalább kétezer példányban jelennek meg. – Ahhoz képest ez elenyésző, hogy 250 millióan beszélnek arabul. De az arrafelől általános nagy szegénységben nehéz könyvhöz jutni – meséli Saleh. Az emberek ezzel együtt kíváncsiak. – Az elit, a művelt emberek, nyitott szemmel járnak, keresik a helyüket a világban – magyarázza Saleh, aki az

a népszerű *Al-Hayat* napilapnak rendszeresen ír. – Eppen ma jelent meg egy cikkem a Bartók-ünneppsorozatáról – mondja büszkén és folytatja: – A libanoni *An Nahar* napilapban pedig október elején írtam a *József Attila* centenárium alkalmából. Hamarosan megjelennek *Esterházy Péterről* és *Eörsi Istvánról* szóló írásaim is – teszi hozzá. Mert mint kiderül, az *An Nahar* kulturális rovatának vezető asszonya számon tartja a magyar írókat. Amint megtudta, hogy *Eörsi István* meghalt, megkérte Thaier-t, írjon cikket az íróról. Amikor irodalmi sorozata részeként Thaier egy Esterházyról szóló anyagot küldött át, a rovatvezető hölgy e-mailben lelkendezett, mondván, ő nagyon szereti a magyar író műveit, minden franciául megjelent kötetét olvasta. Saleh mosolyogva közli: ez egy gyümölcsöző szakmai kapcsolat lesz.